

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimecres 4 d' Octubre de 1899

Núm. 3.380

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari i en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jaquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
En provincias trimestre. Ptas. 3-50
Extranjer y Ultramar. Ptas. 5-00
Annullés, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior de peix Cascos d' arengada pera adops de las hortallissas

Magatzém a Riudoms y a Reus Vilá, núm. 3.

Fábrica de flors artificials

DE

Maria Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferents formas y classes, creus, pensaments y altres objectes artístichs que en lo dia de difunts, solen colócar-se sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat a la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras brodadas, pintadas y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventatjes difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats minima a maxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sean necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra l' raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en todas las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en todas las farmacias.

Secció doctrinal

Un pronóstich de Fenelon

Quan se tenen un poch conegudas las lleys naturals y no s' te l' cervell a tres quarts de quinze com molts centenars se n' trovarian a dintre dels cranis de castellana nissaga, la feyna d' endevinar lo que ha de succehir es de lo més facil del mon. Si veyen que a mitja montanya hi ha una foca que s' estimba, no serém pas tan benehita de creure que l' endema l' hen de veure enflamada al bell cim, frech a frech ab los vols, y en cambi no se vos escalará gayre cap pera pronosticar que tant o d' hora ha d' arribar rodolant fins al fons de l' afrau y espoinada ha de seguir lo curs dels xaragalls y torrenteras que ab l' empenya de

l' aygua cada dia li farán baixar un grahó y l' allunyan de la altura hont primerament estava colocada.

Si veyen que un poble desmoralizat y desgovernat y que tant a dintre com a fora d' ell todas las forsas con corten a son relaxament, a meys de tenir cervell de polítich castella, no pensen may en que un jorn pugui enlayrarse fins a un pont tant mes alt d' aquell d' ahont ha vingut fent tombalons; creyem, si, que aquell poble ja pocas cosas més contarà a la Historia, com no sean miserias y desastres vergonyosos.

Y encara que aixó costa tant poch d' endevinar, vos hi guanyariu la vida fent tal mena de profecias devant de la Espanya castellana, si aquesta vos las volgués escollar, puig la forsa elvatje dels aconteixements s' encarregaria pla be e fervós un crédito que ni l' de la Pythonissa, qui per o vist, tenia sovint no

ticias exactas per mediació d' algun perfecte ministerial de Júpiter, si v' es començat el catalanisme en sos pronóstichs, desde l' començament de l' última cayguda donada per Espanya, ablo prestigi, guanyat hauriam conquistat son respecte y admiració, ins hauriam ja clavet entre cap y coll algun fatidich procedé per nos posarnos entregats a « execrables » arts de bruixeria y prácticas demoniacas. Aixó es més facil que hagués succehit que alló altre; s' avé més ab lo temperament nacional; fa més guerrero y porta menos mals de caps. Encare donchs, que a la gent del cor d' Espanya los causi extraordinaria sorpresa l' que un home p' qui pronosticar avuy lo que dema passará, quan sobran datos y las senyals son d' aquelles que no falten may, y a nosaltres no ns admiri poch ni molt lo precisió matemática ab que a desenrotllan certs, acoteixements polítichs y socials que ab anys o ab sigles d' antelació han sigut assenyals, no duch menos de donar a coneixer una profecia feta per Fenelon, a las darreries del segle XVII, la que s' ha completat y acabat de cumplir del tot, ab molta més puntualitat que los programas y manifestos dels nostres polítichs, y que ls propósitos de la gent que ns mana o pensa manarnos un dia ó altre.

Regirant la colecció de « Diálechs de mortas » que l' sabí y bondados arquebisbe havia compost pera la educació de son reyal deixeble, lo duch de Bourgoigne, vaig toparme ab lo diálech que ve catalogat ab lo nombre 66 y que te lloch entre l' emperador espanyol Carles I y son irreconciable enemich lo rey Francesch I. Després d' una munió de carrechs que, munitament se fan, tirantse per la cara la mala fé y la pilleria que en vida emplearen un y altre pera ferse la guerra, acabá l' francés pera fer un resum, tallat de ma mestre, en lo qual ve inclosa la predicció de que avans he fet esment. Los que devant d' aquestas paraulas no obrin los ulls, es que tenen una ceguera irremediable, contra la qual no hi pot res la famosa pomada de la marquesa.

Diu Francesch I: « Per ma part, jo os diré ab franquesa y sense subtilitats, la diferencia de las nostras conductas. Vos éran prou llest pera posar la cortesia de la vostra part y pera enganysarme en lo fons; jo al revés, era prou honrat pera anar de dret al bulto; pero per debilitat, per impaciencia ó per lleugeresa, no hi posava cuydado y las bones formas anavan contra mí; aixis jo resultava falsari en la apariencia y vos ho éran en la essencial. Jo ja he sigut prou castigat per mas faltas, al temps mateix de ferlas. Pero vos, espero que la falsa política del vostre fill, me venjará prou de vostra injusta ambició. Ja ha comensat ver obligarvos a que en vida os despullissiu; ben mort degradat y miserabile, vos que os haviau proposat engrillonar tota la Europa. Aquest fill acabarà la seva tasca; ja jelsa y son rezel tiránich enderrocará tots virtuts y tota simulació entre ls espanyols; lo mérit, fet, hospites y sodiós, no gosará a aparixer; Espanya no tindrà cap mes gran capitá, ni cap enlayrat geni diplomátich, ni disciplina militar, ni bon ordre en dos pobles. Aquest rey, sempre amagat y sempre reclós del contacte de la gent, com los reys d' Orient, malgrá las ventranys d' Espanya y deixará las nacions lluyanas dependents d' aquesta monarquia. Lo gran cos d' aquesta caura també per si mateix. Y sola seayirá d' exemple de la vanitat de las fortunes massa grosses. Un estat compacte y reduhit, quan está ben poblat, ben ordenat, ben cultivat per las arts y per las ciencias útils; quan per altra part está regit segons las sevas lleys, per un príncep que administra per si mateix, fa la guerra, promet molts més felissas cosas que una vasta monarquia que no te prou cap pera recullir tot lo govern. Y si no m' volen creure, esperéu vos una mica que ls nostres tenets ja os ne portarán noticias. Encare que l' sabí prelat quan va escriure aquesta

Servey dels trens de viatgers

De Mora à Reus			ARRIBADA
SORTIDA			
4:49 m.	tren de mercaderías ab cotxes de 3. ^a classe		7:54 m.
5:45 m.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe.....		7:01 m.
8:44 m.	tren mercaderías cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe		12:31 t.
12:02 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe		1:53 t.
5:23 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 3. ^a classe		8:48 n.

De Reus à Mora			ARRIBADA
SORTIDA			
7:01 m.	tren de mercaderías ab cotxes de 3. ^a classe		9:49 m.
1:26 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe		3:14 t.
3:28 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe		6:29 t.
7:03 n.	tren de id. ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe		10:06 n.
9:23 n.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe.....		10:31 n.

De Reus à Barcelona			ARRIBADA
SORTIDA			
4:43 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe (1)	8:22 m.	Línea Vilanova
4:43 m.	» » » » » » » » » » » » » » » »	9:44 m.	» Vilafranca
7:09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.....	9:24 m.	
1:01 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	7:34 n.	
1:59 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe.....	5:08 t.	
6:35 t.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a classe (2).....	10:13 n.	

De Barcelona à Reus			ARRIBADA
SORTIDA			
5:25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3)	10:17 m.	Línea Vilafranca
9:54 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	1:04 t.	
11:45 m.	tren mercaderías ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	6:35 t.	
1:55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	5:31 t.	
7:02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe.....	9:45 n.	

- Reus 1 de Juliol de 1899.
- (1) Trasbort à Sant Vicens.
 - (2) Idem à Roda y Sant Vicens.
 - (3) Idem à Sant Vicens y Roda.

Llibre important CARTILLA RÚSTICA PREUS DELS PLANTADORS DE Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment à tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s' hi troban explicadas ab claretat, totes aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alesia dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y fumar las vinyas, etc.; etc.; seguit d' altres no menys importants datos molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de' que fanhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat à la holandesa y s ven en aquesta imprenta, al preu de UNA PESSETA.

Ferrocarril economich de Reus à Salou

Servey de trens que regirà desde 12 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus, — 4:10, 9:00 matí, 2:32, 5:43 tarde.

Sortidas de Salou, — 4:56, 10:49 matí, tarde 5:10 y 7:25 nit.

Travotia à vapor. — Sortides de la estació: 11:20 y 7:50 nit. — Sortidas del Arrebals: 8:45 matí y 2:15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1899

Línea directa pera Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Octubre directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y ràpít vapor francés

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Octubre lo vapor Franco

lo dia 27 de " " Les Andes

Consignataris à Barcelona, RIPOL y C.^a, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Banch Agrícola Espanyol

Societat anonima domiciliada à Madrid, carrer de Felip, V, 2 fundada en 1895

Capital social: ptas. 1.000.000, elevable à ptas. 5.000.000

Las operacions del «Banch Agrícola Espanyol» consisteixen en segurs de cullitas y bestiers, incendis, sobre la vida, á primas fixas y econòmicas y en préstams als agricultors al 6 per 100 anyal.

DELEGACIÓ GENERAL PERA CATALUNYA Y BALEARS
CARRER MERCÈ, NUM. 3.—BARCELONA

Desempenyada per D. Emil Peri.—Subdelegacions en las otras capitals.

OBRA NOVA Fills illustres de Reus

Francisco Gras y Elias
3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta imprenta.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS	SALES DE STASSFURT
COMBADO FOSFATAT	COM ADOB POTASSICH
GARANTIZADAS PURAS	EN LAS FORMAS DE
SOLUBLES AL CITRAT	SULFT DE POTASSA, GLOBURO DE POTASSA
Lo més econòmich, lo més efícas, lo mes durader	SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, KALNITA, ETC.

Lo més econòmich, lo més efícas, lo mes durader

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT

NITRAT DE SOSA ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOJE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA